

РЕЦЕНЗИЯ

На монографията „**ОТ ВЕСТФАЛИЯ ДО БАГДАД.
СУВЕРЕНИТЕТЪТ И ВЪОРЪЖЕНАТА ХУМАНИТАРНА
ИНТЕРВЕНЦИЯ В УСЛОВИЯТА НА НОВИЯ СВЕТОВЕН РЕД**”

на проф. д-р Милан Миланов
от проф. д.ик.н. Нина Дюлгерова

Светът в 21 век все повече се отдалечава от познатите институции и механизми, които олицетворяват международните процеси през последните близо три века. Държавата продължава да бъде основният международен актор, но нейните функции и съдържателна характеристика неименно се променят в насъпилите коренни промени в широкия спектър от разнообразни международноправни субекти.

В контекста на глобалните изменения успешно се вписва новото монографично изследване на Милан Миланов “От Вестфалия до Багдад. Суверенитетът и въоръжената хуманитарна интервенция в условията на новия световен ред”. В книгата се открояват два основни акцента – суверенитетът в неговия историософско – геополитически контекст и въоръжената хуманитарна интервенция. Техният анализ поставя изследването на М. Миланов в поредицата от научни проучвания, в които чрез известни понятия като суверенитета и неговата еволюция, се разкриват недостатъчно изследвани процеси и явления в международноправната проблематика като въоръжената хуманитарна интервенция.

Своето изследване авторът осъществява, утвърждавайки тезата, че “темата за новия световен ред, суверенитетът и въоръжената хуманитарната интервенция отразява едно формално и привидно неорганично триединство, съставено от независими поотделно, но конюнктурно взаимно свързани и обуславящи се елементи, които промениха в значителна степен международните отношения през

последните деветнадесет години”. (с. 11) В периода на изграждащия се нов свят след края на Студената война продължават да се оформят новите контури на глобалния свят, в който новите предизвикателства пораждат нова международна стратификация. В нея суверенитетът продължава да бъде основен елемент, определящ мястото и ролята на държавите в разнообразните международни организации и институции.

Структурата на монографията логично и пълно отразява основните цели, които преследва М. Миланов. В предисловието, четирите глави и послеслова, както и в приложенията и богата многоезична библиография авторът разработва тема, която е актуална и е сериозен принос в науката за международни отношения.

Доброто познаване на проблема за суверенитета дава възможност на автора не само да проследи еволюцията и промените в историософско-геополитически план, но и да бъде коректен в своите прогнози за вариантите на неговото съществуване в новите глобални условия. Споделям схващането, че в настоящия момент в своеобразна хармония, но и съперничество са двете тенденции, определящи бъдещето на суверенитета като термин и процес – “междуправителствено сътрудничество (*intregovernmental co-operation*), което се явява продължение на съществуващите в течение на столетия форми на взаимоотношения между държавите и засилващите се процеси на **интеграция** и **глобализация**, характерни за индустриалното и постиндустриалното общество” (с, 120)

Съществено място в монографията, но това е и сериозен принос на автора, е изследването на мястото, ролята и механизма на въоръжената хуманитарна интервенция. Неслучайно е посочено че Първата световна война и Ирак определят модела на американското поведение, държавата, която през последните две десетилетия утвърждава своето неоспоримо доскоро присъствие в глобалния свят.

Изследвайки посоченото още в предисловието триединство между суверенитета, новия световен ред и хуманитарната интервенция авторът утвърждава взаимозависимостта, новите елементи и механизми, които определят съвременния свят. Важен и добре обоснован е изводът, че **“...хуманитарната интервенция, изявяваща се обикновено като въоръжена интервенция и налагаща се като актуална алтернатива и практика е с претенция за бъдещ принцип на международните отношения.”** (с. 149) Естествено е послесловът да е изпъстрен с въпроси, чието решение е в бъдещето, очертано и предопределено от акцентите на новия световен ред (или безпорядък).

Отличното познаване на темата позволяват на Милан Миланов да направи своя анализ на ясен и достъпен език, а богатата историография и логичното излагане на фактите са сигурна гаранция за високото качество на неговия научен труд. Актуалността на изследваната тема, както и аргументирано поднесените тези правят изследването на специалиста по международни отношения в областта на историята, теорията и практиката Милан Миланов достъпно не само за професионалисти и студенти, но и за широк кръг читатели.